

ACİL TIBBIN TEMEL KONULARI

Acil tıbbın temel konuları pek çok amaca hizmet etmek için geliştirilmiştir. İlk olarak bu kılavuz Amerikan Acil Tıp Derneği'nin yaptığı sınavlara hazırlıkta kullanılmış ve gerek uzmanlık eğitimi görmekte olanlar, gerekse çalışanlar için bir rehber olarak hazırlanmıştır. Ancak acil tıp hızla değiştiğinden içeriğinin birkaç yılda bir yenilenmesi gerekmektedir. Bu kılavuz acil tıp pratiğinin genel kapsamını temsil eder. Bununla beraber çok nadir hastalıkları bile kapsayan zengin bir içeriği vardır.

Temel konular bu kılavuzu sonuçta uzmanlık eğitim programının temeli haline getirmiştir. Ancak bu kılavuz ne kendi başına bir eğitim programı, ne de içindeki tüm konuların mutlaka öğretilmesi gerekli olan bir dokümandır. Eğitim programı içinde kılavuzun önem verilmesi gereken bölümlerinin seçilmesi, programın yöneticisine bırakılmıştır. Açıkça görülüyor ki, acil tıpta özel bilgi alanları olup, bir kısmı burada liste halinde verilmektedir. Program mezunları bunlara ancak ileri ihtisas, çalışma pratiği ya da mezuniyet sonrası eğitim ile ulaşabilir. Bazı ileri ihtisas konu örnekleri burada yer aldığı biçimden çok daha geniş ve kapsamlıdır.

Tıp sürekli gelişen bir bilimdir ve yeni konular, kılavuz daha yenilenmeden acil tıbbın gündemine girmektedir. Acil tıp eğitimcileri, eğitim programlarına acil tıbbın temel konularının yeniliklerini yarını beklemeksizin eklemelidirler.

ACİL TIP ANA KONULARI

Aşağıda sunulan öğrenme konularının üç amacı vardır. Öncelikle Acil Tıp pratiğinin kapsam ve genişliğini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda, Acil Tıp ortamında bakışı yapılması gereken hastalık ve sorunları içerir. Son olarak da, Acil Tıp ile ilgili kuruluşların mezuniyet öncesi ve sonrası eğitim programlarını nasıl geliştirmeleri gerektiğinin sınırlarını çizmektedir.

Acil Tıp durağan değil, tersine sürekli evrim geçiren bir disiplin olduğundan bu öğrenme konularının da sıkça gözden geçirilmesi önerilmektedir.

Açıklama: Acil Tıp konu listesi içindeki maddeleri A, B, C ve D olmak üzere 4 kategoriye ayırdık. Bunlar içinde;

A kategorisi; İlk yıl içinde ve olabildiğince hızla öğrenilmesi gereken “olmazsa olmaz” konuları,

B kategorisi; İlk 2 yıl içinde ve hem teorik, hem de pratik sunumlarla desteklenerek öğrenilecek konuları,

C kategorisi; İlk 3 yıl içinde derslerde ve hasta başında seyrek de görülse öğrenilmesi gereken konuları,

D kategorisi; Asistanlık boyunca, hiç görülme de okuyarak öğrenilecek konuları tanımlamaktadır.

Kategori Analizi: Toplam 1417 konu başlığı klasifiye edilmiştir.

A kategorisi; 205 maddeyi içermektedir. *Örnekler:* Endotrakeal entübasyon, sepsis, angina.

B kategorisi; 598 maddeyi içermektedir. *Örnekler:* Hepatit, kardiyomiyopati, abse.

C kategorisi; 454 maddeyi içermektedir. *Örnekler:* Ototransfüzyon, gut/pseudogut.

D kategorisi; 160 maddeyi içermektedir. *Örnekler:* Sarkoidoz, tümörler, kistler, siğil.

Ana Kategori

- 1.0 Batın ve Sindirim Sistemi Hastalıkları
- 2.0 Kalp ve Damar Hastalıkları
- 3.0 Deri Hastalıkları
- 4.0 Endokrin, Metabolik, ve Beslenme Bozuklukları
- 5.0 Çevresel Hastalıklar
- 6.0 Kulak, Burun, Boğaz ve Göz Hastalıkları
- 7.0 Kan Hastalıkları
- 8.0 Bağışıklık Sistemi Hastalıkları
- 9.0 Sistemik İnfeksiyon Hastalıkları
- 10.0 Nontravmatik Kas İskelet Hastalıkları
- 11.0 Sinir Sistemi Hastalıkları
- 12.0 Doğum ve Gebelik Sorunları
- 13.0 Çocuk Hastalıkları
- 14.0 Davranışsal Bozukluklar.
- 15.0 Böbrek Hastalıkları
- 16.0 Göğüs ve Solunumsal Hastalıklar .
- 17.0 Toksikolojik Hastalıklar
- 18.0 Travma
- 19.0 Ürogenital/Jinekolojik Hastalıklar
- 20.0 Acil Tıpta Yönetim
- 21.0 Acil Tıp Hizmetleri / Acil Durum Yönetimi
- 22.0 Görünüm ve Bulgular
- 23.0 Prosedürler/ Girişimler
- 24.0 Acil Tıpta teorik eğitim için kaynaklar

Tablo IV. Acil Tıp uzmanlık eğitiminde sistematik bölümler.

1.0 BATIN VE SİNDİRİM SİSTEMİ HASTALIKLARI	
1.1 esofagus	
1.1.1 motor anormallikleri	
1.1.1.1 esofageal spazm	C
1.1.1.2 akalazyza	C
1.1.2 yapısal hastalıklar	
1.1.2.1 varisler	B
1.1.2.2 rüptür (Boerhaave sendromu)	B
1.1.2.3 perforasyon	B
1.1.2.4 yırtıklar (Mallory-Weiss sendromu)	B
1.1.2.5 hematom	D
1.1.2.6 yabancı cisim	B
1.1.2.7 diyafragmatik herni	C
1.1.2.8 divertikül	D
1.1.2.9 hiatal herni	C
1.1.2.10 web, stenoz, fistüller	C
1.1.3 inflamatuvar hastalıklar	
1.1.3.1 reflü esofajit	B
1.1.3.2 kostik yaralanma	B
1.1.4 enfeksiyöz hastalıklar	
1.1.4.1 herpetik esofajit	C
1.1.4.2 monilyal esofajit	C
1.1.5 tümörler	D
1.2 karaciğer	
1.2.1 hepatit	B
1.2.1.1 viral	B
1.2.1.2 bakteriyel	C
1.2.1.3 parazitik	C
1.2.1.4 ilaç ve toksin	B
1.2.1.5 alkolik	C
1.2.1.6 koruma	B
1.2.2 siroz	
1.2.2.1 alkolik	C

1.2.2.2 viral	C
1.2.2.3 biliyer obstruktif	C
1.2.2.4 ilaç ile indüklenmiş	C
1.2.2.5 toksin ile indüklenmiş	C
1.2.3 hepatik/hepato-renal yetmezlik	B
1.2.4 karaciğer tümörleri	D
1.2.5 abse	
1.2.5.1 primer abse	C
1.2.5.2 metastatik abse	C
1.3 safra kesesi ve biliyer trakt	
1.3.1 kolesistit	B
1.3.2 kolanjit	B
1.3.3 kolelitiazis /koledokolitiazis	B
1.3.4 safra taşı ileus	D
1.3.5 tümörler	D
1.4 pankreas	
1.4.1 inflamatuvar	
1.4.1.1 akut pankreatit	B
1.4.1.2 kronik pankreatit	C
1.4.1.3 psödokist/abse	C
1.4.1.4 pankreatik yetmezlik	C
1.4.2 tümörler	
1.4.2.1 adacık hücre tümörleri	D
1.4.2.2 karsinom	D
1.5 mide	
1.5.1 yapısal lezyonlar	
1.5.1.1 volvulus	C
1.5.1.2 yabancı cisimler	B
1.5.1.3 rüptür	B
1.5.1.4 gastrik çıkım obstrüksiyonu	B
1.5.2 inflamatuvar hastalıklar	
1.5.2.1 akut gastrit	B
1.5.2.1.1 stres-ilişkili gastrit	B
1.5.2.1.2 koroziv gastrit	B

1.5.2.1.3 ilaç ile indüklenen gastrit	B
1.5.3 peptik ülser hastalığı	
1.5.3.1 duodenal ülser	B
1.5.3.2 gastrik ülser	B
1.5.3.3 akut Gİ hemoraji	A
1.5.4 tümörler	D
1.6 ince barsak	
1.6.1 motor anormallikler	
1.6.1.1 obstrüksiyon	B
1.6.1.1.1 mekanik	B
1.6.1.1.2 adinamik	B
1.6.1.2 psödo-obstrüksiyon	C
1.6.2 yapısal hastalıklar	
1.6.2.1 aortoenterik fistül	B
1.6.2.2 malabsorpsiyon	C
1.6.2.3 Meckel divertikülü	C
1.6.3 inflamatuvar hastalıklar	
1.6.3.1 akut apandisit	A
1.6.3.2 regional enterit/Crohn hastalığı	C
1.6.4 enfeksiyöz hastalıklar	
1.6.4.1 viral	B
1.6.4.2 bakteriyel	B
1.6.4.3 parazitik	C
1.6.5 tümörler	
1.6.6 vasküler hastalıklar	
1.6.6.1 mezenter iskemisi	A
1.6.6.2 iskemik kolit	B
1.7 kalın barsak	
1.7.1 motor anormallikleri	
1.7.1.1 irritable barsak	C
1.7.1.2 konstipasyon	B
1.7.1.3 aganglionik megakolon/Hirschsprung	B
1.7.1.4 obstrüksiyon/psödo-obstrüksiyon	B
1.7.2 yapısal hastalıklar	
1.7.2.1 divertiküler hastalık	B

1.7.2.2 volvulus	B
1.7.2.3 vasküler displazi	B
1.7.3 inflamatuvar hastalıklar	
1.7.3.1 ülseratif kolit	C
1.7.3.2 radyasyon koliti	C
1.7.4 enfeksiyöz hastalıklar	
1.7.4.1 bakteriyel	D
1.7.4.2 viral	D
1.7.4.3 parazitik	D
1.7.4.4 antibiyotik ilişkili	C
1.7.5 tümörler	C
1.8 rektum ve anüs	
1.8.1 yapısal hastalıklar	
1.8.1.1 anal fissür	B
1.8.1.2 anorektal fistül	B
1.8.1.3 hemoroid	B
1.8.1.3.1 internal	B
1.8.1.3.2 eksternal	B
1.8.1.4 rektal prolapsus	C
1.8.1.5 yabancı cisim	B
1.8.1.6 perirektal abse	B
1.8.1.7 perianal/pilonidal abse	B
1.8.2 inflamatuvar hastalıklar	
1.8.2.1 proktit	B
1.8.3 tümörler	C
1.9 abdominal duvar	
1.9.1 herniler	C
1.10 periton	
1.10.1 asit	B
1.10.2 spontan bakteriyel peritonit	B

2.0 KARDİYOVASKÜLER HASTALIKLAR	
2.1 patofizyoloji	
2.1.1 konjenital hastalıklar	B
2.1.2 edinilmiş hastalıklar	B

2.1.3 yaşlanma etkileri	C
2.2 miyokard hastalıkları, edinilmiş	
2.2.1 kardiyak yetmezlik	
2.2.1.1 yüksek çıkım	B
2.2.1.2 düşük çıkım	A
2.2.1.3 kor pulmonale	B
2.2.2 kardiyomyopati	B
2.2.3 iskemik kalp hastalığı	
2.2.3.1 anjina	A
2.2.3.1.1 stabil	A
2.2.3.1.2 varyant	A
2.2.3.1.3 anstabil	A
2.2.3.2 miyokard infarktüsü	A
2.2.3.3 kardiyojenik şok	A
2.2.3.4 ventriküler anevrizma	C
2.2.4 endokardit	B
2.2.5 valvüler kalp hastalığı	
2.2.5.1 aortik yetmezlik/stenoz	B
2.2.5.2 mitral yetmezlik/stenoz	B
2.2.5.3 pulmoner yetmezlik/stenoz	B
2.2.5.4 trikuspid yetmezlik/stenoz	C
2.2.6 miyokardit	B
2.3 perikard hastalıkları	
2.3.1 perikardit	B
2.3.2 perikardiyal efüzyon/tamponad	A
2.4 kardiyak ritm sorunları	
2.4.1 disritmiler	
2.4.1.1 atriyal flutter/fibrilasyon	A
2.4.1.2 atriyal/kavşak ektopi	B
2.4.1.3 preeksitasyon sendromları	B
2.4.1.4 supraventriküler taşikardi/bradikardi	A
2.4.1.5 ventriküler flutter/fibrilasyon	A
2.4.1.6 ventriküler taşikardi	A
2.4.1.7 ventriküler ektopi	A
2.4.1.8 uzun QT interval sendromu	B

2.4.2 iletim blokları	
2.4.2.1 sinoatriyal blok	B
2.4.2.2 hasta sinüs sendromu	B
2.4.2.3 atrioventriküler bloklar (1°, 2°, 3°)	A
2.4.2.4 dal/dalcık blokları	A
2.5 edinilmiş dolaşım hastalıkları	
2.5.1 arteriyel	
2.5.1.1 ateroskleroz/yetmezlik	B
2.5.1.2 anevrizma	
2.5.1.2.1 aortik/iliyak	B
2.5.1.2.2 periferik arteriyel	B
2.5.1.3 arterit	C
2.5.1.4 emboli	B
2.5.1.5 spazm	B
2.5.1.6 tromboz	B
2.5.1.7 aortik disseksiyon	A
2.5.2 venöz	
2.5.2.1 venöz yetmezlik/varikoziteler	C
2.5.2.2 tromboembolizm	B
2.5.2.3 tromboflebit	B
2.5.3 lenfatikler	C
2.6 KVS konjenital anormallikleri	
2.6.1 genetik geçişli hastalıklar	C
2.6.2 anatomik anomaliere bağlı hastalıklar	
2.6.2.1 hipertrofik kalp hastalığı	B
2.6.2.2 mitral valv prolapsusu	C
2.6.2.3 patent foramen ovale	B
2.7 kardiyak transplant hastası	C
2.8 hipertansiyon	
2.8.1 akut hipertansif kriz	A
2.8.2 kronik hipertansiyon	
2.8.2.1 esansiyel	B
2.8.2.2 sekonder	B
2.9 kalbin primer tümörleri	D
2.10 sistemik hastalıkların miyokardiyal	C

manifestasyonları	
2.10.1 enfeksiyonlar	
2.10.1.1 erken	B
2.10.1.2 geç	B
2.10.2 endokrin ve metabolik hastalıklar	C
2.10.3 romatolojik	B
2.10.4 renal	B
2.10.5 toksik maruz kalım	B
2.11 tedavi modaliteleri	
2.11.1 trombolitik tedavi	A
2.11.2 farmakolojik ajanlar	A
2.11.3 kardiyak pacemaker	
2.11.3.1 geçici	A
2.11.3.2 kalıcı	C
2.11.4 cerrahi müdahaleler	
2.11.4.1 vasküler rekonstrüksiyon	C
2.11.4.2 anjiyoplasti	C
2.11.4.3 dolaşımsal destek (sirkulatuar augmentation)	C
2.11.4.4 implantabl defibrilatörler	B

3.0 DERİ HASTALIKLARI	
3.1 dermatit	
3.1.1 akne	C
3.1.2 atopik	C
3.1.3 kontakt	B
3.1.4 dishidrotik ekzema	D
3.1.5 eksfoliatif	C
3.1.6 liken simpleks	D
3.1.7 psoriasis	C
3.1.8 sebore	D
3.1.9 staz	C
3.1.10 fotosensitivite	C
3.1.11 nummular ekzema	C
3.2 enfeksiyonlar	
3.2.1 bakteriyel	

3.2.1.1 abseler	B
3.2.1.2 sellülit/lenfanjit	B
3.2.1.3 erizipel	B
3.2.1.4 follikülit	B
3.2.1.5 impetigo	C
3.2.1.6 bakteriyel ekzantem	B
3.2.2 fungal	
3.2.2.1 kandida	B
3.2.2.2 tinea	C
3.2.3 parazitik	
3.2.3.1 pedikuloz	C
3.2.3.2 skabies	C
3.2.4 viral	
3.2.4.1 aftöz ülserler	C
3.2.4.2 herpes simpleks	C
3.2.4.3 herpes zoster	B
3.2.4.4 molluscum contagiosum (göbekli papül)	B
3.2.4.5 siğil	D
3.2.4.6 viral eksantem	B
3.3 makulopapüler lezyonlar	
3.3.1 pteriasis rosea	C
3.3.2 purpura ve peteşiler	B
3.3.3 ürtiker	B
3.4 papüler/nodüler lezyonlar	
3.4.1 epidermal inklüzyon kistleri	D
3.4.2 fibroma	D
3.4.3 hemanjiyoma	D
3.4.4 lipoma	D
3.4.5 nevus	D
3.4.6 liken planus	C
3.5 eritemler	
3.5.1 eritema multiforme	C
3.5.2 eritema nodosum	C
3.6 veziküler/bullöz lezyonlar	
3.6.1 pemfigus/pemfigoid	B

3.6.2 haşlanmış deri sendromu	B
3.6.3 toksik epidermal nekrolizis	B
3.7 kanserler	
3.7.1 bazal hücre	D
3.7.2 Kaposi sarkomu	C
3.7.3 melanoma	C
3.7.4 skuamöz hücre	C
3.8 allerjik reaksiyonların kutanöz manifestasyonu	B
3.9 sistemik hastalığın kutanöz manifestasyonu	C

4.0 ENDOKRİN, METABOLİK, VE BESLENME BOZUKLUKLARI	
4.1 asid-baz bozuklukları	
4.1.1 metabolik	
4.1.1.1 asidoz	A
4.1.1.2 alkaloz	A
4.1.2 karma asid-baz hastalıkları	B
4.1.3 solunumsal	
4.1.3.1 asidoz	A
4.1.3.2 alkaloz	B
4.2 adrenal yetmezlik	
4.2.1 Cushing sendromu	C
4.2.2 Addison hastalığı	C
4.3 sıvı ve elektrolit bozuklukları	
4.3.1 kalsiyum	B
4.3.2 klor	C
4.3.3 magnezyum	B
4.3.4 fosfor	C
4.3.5 potasyum	B
4.3.6 sodyum	B
4.3.7 su	A
4.3.8 SIADH	C
4.4 glukoz metabolizması	
4.4.1 diyabetes mellitus	

4.4.1.1 diyabetik ketoasidoz	A
4.4.1.2 hiperosmolar koma	A
4.4.2 hipoglisemik sendromları	A
4.5 nutrisyonel hastalıklar	
4.5.1 Wernicke-Korsakoff sendromu	B
4.5.2 vitamin yetersizliği	C
4.5.3 vitamin fazlalığı	C
4.6 paratiroid hastalığı	C
4.7 feokromositoma	C
4.8 hipofiz hastalıkları	
4.8.1 panhipopituitarizm	C
4.8.2 büyüme hormonu anormallikleri	D
4.8.3 tümörler	C
4.9 tiroid hastalıkları	
4.9.1 hipertiroidizm/tiroid fırtınası	A
4.9.2 hipotiroidizm/miksödem	B
4.9.3 tiroidit	C
4.10 neoplazilerin endokrin manifestasyonu	C

5.0 ÇEVRESEL HASTALIKLAR	
5.1 dalma acilleri/disbarizm	
5.1.1 akut gaz embolizm	B
5.1.2 dekompresyon hastalığı	B
5.2 submersiyon	
5.2.1 boğulayazma	A
5.2.2 soğuk su immersiyonu	B
5.3 elektrik yaralanması	
5.3.1 şimşek yaralanması	B
5.3.2 AC/DC akım	A
5.3.3 yüksek voltaj/düşük voltaj	A
5.4 yükseklik hastalığı	
5.4.1 akut dağ hastalığı	C
5.4.2 yüksekte serebral ödem	C
5.4.3 yüksekte pulmoner ödem	C
5.5 radyasyon yaralanması	C

5.6 zehirli bitkiler	B
5.7 duman inhalasyonu	B
5.8 sıcaklık-ilişkili hastalık	
5.8.1 sıcak	B
5.8.2 soğuk	
5.8.2.1 hipotermi	B
5.8.2.2 frostbite	B
5.9 ısırma ve sokmalar	
5.9.1 artropodlar	
5.9.1.1 böcek	B
5.9.1.2 örümcek	B
5.9.1.3 akrep	B
5.9.2 memeliler	B
5.9.3 deniz organizmaları	C
5.9.4 sürüngenler	C

6.0 KULAK, BURUN, BOĞAZ VE GÖZ HASTALIKLARI	
6.1 kulak	
6.1.1 dış kulak sellülit/abseleri	B
6.1.2 yabancı cisim	B
6.1.3 labirintit	B
6.1.4 malign otitis eksterna	B
6.1.5 mastoidit	C
6.1.6 Meniere hastalığı	C
6.1.7 otitis eksterna	B
6.1.8 otitis media	B
6.1.9 timpanik membran perforasyonu	B
6.2 burun	
6.2.1 anterior epistaksis	B
6.2.2 posterior epistaksis	B
6.2.3 nazal yabancı cisim	B
6.2.4 rinit	C
6.2.5 sinüzit	
6.2.5.1 akut	B
6.2.5.2 kronik	C

6.3 orofarinks/boğaz	
6.3.1 yabancı cisim	B
6.3.2 jnjinvit	C
6.3.3 larinks/trakea	
6.3.3.1 akut difterik larinjit	C
6.3.3.2 akut nondifterik enfeksiyon	
6.3.3.2.1 bakteriyel trakeit	B
6.3.3.2.2 epiglottit	B
6.3.3.2.3 larinjit	B
6.3.4 Ludwig anjinası	B
6.3.5 oral kandidiyasis	C
6.3.6 perikoronit	C
6.3.7 periodontal abse	B
6.3.8 tonsillit/peritonsiller abse	B
6.3.9 farinjit	B
6.3.10 retrofaringeal abse	B
6.3.11 siyaloadenit	C
6.3.12 siyalolitiasis	C
6.3.13 stomatit	C
6.3.14 Temporomandibuler eklem (TMJ) hastalıkları	C
6.3.15 uvulit	C
6.4 göz	
6.4.1 eksternal göz	
6.4.1.1 blefarit	C
6.4.1.2 şalazion/hordeolum	C
6.4.1.3 konjunktivit	B
6.4.1.4 korneal abrazyonlar	B
6.4.1.5 dakriyosistit/dakriyoadenit	D
6.4.1.6 yabancı cisim	B
6.4.2 anterior pol	
6.4.2.1 katarakt	D
6.4.2.2 glokom	B
6.4.2.3 hifema/hipopion	C
6.4.2.4 irit	B
6.4.3 posterior pol	

6.4.3.1 koroidit	C
6.4.3.2 optik nörit	C
6.4.3.3 papillödem	B
6.4.3.4 retinal ayrılma	B
6.4.3.5 vasküler oklüzyon	
6.4.3.5.1 santral retinal arter	B
6.4.3.5.2 santral retinal ven	B
6.4.3.6 vitreus hemorajisi	B
6.4.3.7 sistemik hastalıkların retinal manifestasyonu	C
6.4.4 orbita	
6.4.4.1 panoftalmi	B
6.4.4.2 periorbital sellülit	B
6.5 kavernoöz sinus trombozu	C

7.0 HEMATOLOJİK HASTALIKLAR	
7.1 hemostatik hastalıklar	
7.1.1 pıhtılaşma faktörü hastalıkları	
7.1.1.1 hemofililer	C
7.1.1.2 edinilmiş	C
7.1.2 yaygın intravasküler koagülasyon	B
7.1.3 platelet hastalıkları	
7.1.3.1 immün trombositopenik purpura	B
7.1.3.2 trombotik trombositopenik purpura	C
7.1.3.3 plateletlerin ilaç ile inaktivasyonu	C
7.1.4 Von Willebrand hastalığı	C
7.2 lenfoma	C
7.3 pansitopeni	B
7.4 kırmızı kan hücresi hastalıkları	
7.4.1 anemi	
7.4.1.1 aplastik	B
7.4.1.2 hemolitik	
7.4.1.2.1 glukoz-6-fosfat dehidrojenaz yetersizliği	D
7.4.1.2.2 hemolitik üremik sendromu	D

7.4.1.3 hipokromik/mikrositik	C
7.4.1.4 megaloblastik	C
7.4.1.5 normokromik normositik	C
7.4.1.6 hemoglobinopatiler	
7.4.1.6.1 orak hücre hastalığı/trait	C
7.4.1.6.2 orak hücre hastalığı	C
7.4.1.6.3 talasemi	C
7.4.2 polisitemi	D
7.5 transfüzyon	
7.5.1 ototransfüzyon	C
7.5.2 komplikasyon	
7.5.2.1 febril	C
7.5.2.2 hemolitik	C
7.5.2.3 IgA-mediated	D
7.5.2.4 hastalık geçiş riski	
7.5.2.4.1 HIV	B
7.5.2.4.2 hepatit	B
7.5.2.5 masif transfüzyon	B
7.5.3 komponent tedavisi	C
7.5.4 sentetik kan replasmanı	D
7.5.5 transfüzyon indikasyonu	B
7.6 beyaz kan hücresi hastalıkları	
7.6.1 lösemi	C
7.6.2 lökomid reaksiyon	C
7.6.3 lökopeni	B
7.6.4 multipl myeloma	D

8.0 BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ HASTALIKLARI	
8.1 humoral immünite	C
8.2 sellüler immünite	C
8.3 kimyasal mediatörler	D
8.4 kompleman	D
8.5 otoimmün hastalıklar	
8.5.1 akut romatik ateş	B
8.5.2 kollajen vasküler hastalıklar	C

8.5.2.1 dermatomyozit	C
8.5.2.2 polimiyozit	C
8.5.2.3 Reiter sendromu	C
8.5.2.4 romatoid artrit	B
8.5.2.5 sarkoidoz	C
8.5.2.6 sistemik lupus eritematosus	C
8.5.2.7 skleroderma	C
8.5.3 nefrit	B
8.5.4 tiroidit	C
8.5.5 vaskülit	C
8.6 immün yetmezlik sendromları	
8.6.1 HİV	B
8.6.2 immün supresyon	B
8.6.3 ilaç-ilişkili	B
8.6.4 radyasyon ile indüklenmiş	C
8.6.5 malnutrisyon	C
8.7 transplant-ilişkili sorunlar	
8.7.1 rejeksiyon	C
8.8 hipersensitivite	
8.8.1 anafilaktoid reaksiyonlar	A
8.8.2 anjiyoödem	B
8.8.3 allerjik rinit	C
8.8.4 ilaç allerjisi	B
8.8.5 serum hastalığı	C

9.0 SİSTEMİK İNFEKSİYON HASTALIKLARI	
9.1 bakteriyel	
9.1.1 botulizm	C
9.1.2 gonokokkal hastalık	C
9.1.3 bakteremi/sepsis	A
9.1.4 mykobakteriyel enfeksiyonlar	
9.1.4.1 tüberküloz	B
9.1.4.2 atipik mykobakteriler	C
9.1.5 meningokoksemi	B
9.1.6 veba	D

9.1.7 tetanus	B
9.1.8 toksik şok sendromu	C
9.1.9 spiroketler	C
9.1.9.1 Lyme hastalığı	D
9.1.9.2 sifilis	C
9.1.10 klamidiya	C
9.1.11 mykoplazma	C
9.2 fungal	C
9.3 protozoan – parazit	C
9.3.1 malaria	B
9.3.2 toksoplazmoz	C
9.4 rickettsiyel	
9.4.1 kayalık dağlar benekli ateşi	D
9.4.2 ehrlichioz	D
9.5 viral	
9.5.1 HİV	B
9.5.2 enfeksiyöz mononükleozis	B
9.5.3 influenza	B
9.5.4 kabakulak	B
9.5.5 polio	C
9.5.6 kuduz	B
9.5.7 rubella	B
9.5.8 roseola	B
9.5.9 varicella zoster	B
9.5.10 herpes simpleks	B
9.6 yolculuk-ilişkili	B
9.7 önleme	
9.7.1 profilaksi	C
9.7.2 immünizasyon	C

10.0 NONTRAVMATİK MUSKULOSKELETAL HASTALIKLAR	
10.1 kemik anormallikleri	
10.1.1 kalça aseptik nekrozu	C
10.1.2 osteogenesis imperfekta	D
10.1.3 osteomyelit	B

10.1.4 tümörler	D
10.1.5 kemik kistleri	D
10.1.6 osteoporoz	C
10.1.7 osteomalazi	D
10.1.8 kemik çıkıntılar	C
10.1.9 Paget hastalığı	D
10.2 eklem anormallikleri	
10.2.1 artrit	
10.2.1.1 septik	B
10.2.1.2 gut/psödogut	C
10.2.1.3 kollajen vasküler	D
10.2.1.4 dejeneratif	C
10.2.2 osteokondritis dissekans	D
10.3 omurga hastalıkları	
10.3.1 ankilozan spondilit	D
10.3.2 spondilolizis/spondilolistesis	C
10.3.3 disk hastalıkları	
10.3.3.1 nukleus pulposus hernisi	B
10.3.3.2 diskit	C
10.3.4 aşağı bel sendromları	
10.3.4.1 akut sprain	B
10.3.4.2 sakroiliit	C
10.3.4.3 siyatik	B
10.3.4.4 tümörler	D
10.3.4.5 kauda equina sendromu	C
10.3.5 spinal stenoz	C
10.4 overuse sendromları	
10.4.1 tendonit	B
10.4.2 bursit	B
10.4.3 fibrosit	C
10.4.4 kas zorlanma ve incinmesi	B
10.4.5 karpal tünel sendromu	C
10.5 kas anormallikleri	
10.5.1 musküler distrofiler	C
10.5.2 rabdomyolizis	B

10.5.3 myozit	C
10.5.4 myozitis osifikans	C
10.6 yumuşak doku enfeksiyonları	
10.6.1 nekrotizan fasit	B
10.6.2 gangren	B
10.6.3 paronşiya	B
10.6.4 felon	B
10.6.5 tenosinovit	B

11.0 SİNİR SİSTEMİ HASTALIKLARI	
11.1 hemorajik inme (strok)	
11.1.1 subaraknoid hemoraji	
11.1.1.1 serebral anevrizma	B
11.1.1.2 arteriovenöz malformasyon	B
11.1.2 intraserebral hemoraji	A
11.1.3 iskemik strok	
11.1.3.1 embolik	A
11.1.3.2 trombotik	A
11.1.4 transient iskemik atak	B
11.2 kranial sinir hastalıkları	
11.2.1 Bell's palsy	B
11.2.2 trigeminal nevralsi	C
11.2.3 diğer kranial sinirler	B
11.3 demyelinizan hastalıklar	
11.3.1 multipl skleroz	C
11.4 enfeksiyonlar/inflamatuvar hastalıklar	
11.4.1 abse	
11.4.1.1 beyin	C
11.4.1.2 epidural	C
11.4.2 ensefalit	B
11.4.3 menenjit	A
11.4.4 myelit	B
11.4.5 nörit	B
11.5 nöromusküler hastalıklar	
11.5.1 Guillain-Barré sendromu	B

11.5.2 myastenia gravis	B
11.5.3 amyotrofik lateral skleroz	C
11.6 periferik nöropati	C
11.6.1 kompresyon sendromları	B
11.6.2 toksik ve diğer nöropatiler	C
11.7 spinal kord kompresyonu	B
11.8 hidrosefali	
11.8.1 akut	B
11.8.2 normal basınçlı	C
11.8.3 SSS şant malfonksiyonu	C
11.9 nöbet ile ilişkili hastalıklar	
11.9.1 status epileptikus	A
11.9.2 fokal nöbet	B
11.9.3 jeneralize nöbet	A
11.9.4 psödo-nöbet	B
11.10 baş ağrısı	A
11.11 benign intrakraniyal hipertansiyon	C
11.12 tümörler	C
11.13 hareket hastalıkları	C

12.0 DOĞUM VE GEBELİK SORUNLARI	
12.1 kontrasepsiyon	C
12.2 gebelik, komplikasyonsuz	B
12.3 gebelik, komplikasyonlu	
12.3.1 ektopik	A
12.3.2 hiperemesis gravidarum	B
12.3.3 abortus	
12.3.3.1 imminens	B
12.3.3.2 insipiens	B
12.3.3.3 inkomplet	B
12.3.3.4 komplet	B
12.3.3.5 septik	B
12.3.3.6 gecikmiş (missed)	B
12.3.4 plasenta ayrılması	A
12.3.5 plasenta previa	B

12.3.6 gebelik ile indüklenen hipertansiyon	
12.3.6.1 preeklampsi	B
12.3.6.2 eklampsi	B
12.3.7 Rh uyumsuzluğu	B
12.3.8 mol hidatiform	D
12.3.9 alta yatan hastalık	C
12.4 doğum eylemi, komplikasyonsuz	B
12.5 doğum eylemi, komplikasyonlu	
12.5.1 prematür membran rüptürü	B
12.5.2 preterm doğum eylemi	B
12.5.3 eylemin ilerlememesi	B
12.5.4 fetal distres	A
12.5.5 uterus rüptürü	B
12.6 doğum, komplikasyonsuz	
12.6.1 prezantasyon	C
12.6.2 pozisyon	C
12.6.3 duruş	C
12.6.4 epizyotomi	C
12.7 doğum, komplikasyonlu	
12.7.1 prezantasyon	B
12.7.2 distosi	B
12.7.3 kordon sarkması	B
12.7.4 plasenta retansiyonu	B
12.7.5 uterin inversiyon	D
12.7.6 çoğul doğum	C
12.7.7 ölü doğum	B
12.7.8 acil sezaryan seksiyon	B
12.8 postpartum komplikasyonlar	
12.8.1 gebelik ürünü retansiyonu	B
12.8.2 hemoraji	A
12.8.3 endometrit	B
12.8.4 mastit	B

13.0 PEDİYATRİK HASTALIKLAR	
13.1 abdominal/gastrointestinal	

13.1.1 anorektal fissürler	B
13.1.2 apandisit	B
13.1.3 kolik/formül entoleransı	B
13.1.4 konjenital lezyonlar	
13.1.4.1 trakeoesofageal fistül	C
13.1.4.2 esofageal atrezi	C
13.1.4.3 akalazya	D
13.1.4.4 pilor stenozu	D
13.1.4.5 biliyer atrezi	C
13.1.4.6 Meckel divertikülü	C
13.1.4.7 aganglionik megakolon	B
13.1.5 yabancı cisimler	B
13.1.6 gastroenterit/enterokolit	
13.1.6.1 viral	B
13.1.6.2 bakteriyel	B
13.1.6.3 parazitik	C
13.1.6.4 allerjik	B
13.1.6.5 inflamatuvar barsak hastalığı	D
13.1.6.6 toksin ile indüklenmiş	C
13.1.7 gastroesofageal reflü	B
13.1.8 gastrointestinal kanama	
13.1.8.1 üst	B
13.1.8.2 alt	B
13.1.9 herniler	
13.1.9.1 inguinal	B
13.1.9.2 umbilikal	B
13.1.10 intussusepsiyon	B
13.1.11 malrotasyon	B
13.1.12 tümörler	D
13.1.12.1 nöroblastoma	D
13.1.12.2 Wilms' tümör	D
13.2 kardiyovasküler	
13.2.1 disritmiler	
13.2.1.1 hızlı	A
13.2.1.2 düzensiz	A

13.2.1.3 yavaş	A
13.2.2 konjenital kalp hastalığı	
13.2.2.1 soldan sağa şantlar	C
13.2.2.2 sağdan sola şantlar	B
13.2.2.3 obstrüktif lezyonlar	B
13.2.3 edinilmiş kalp hastalığı	
13.2.3.1 perikardit	B
13.2.3.2 infektif endokardit	A
13.2.3.3 miyokardit	B
13.2.3.4 romatik ateş	B
13.3 endokrin/metabolik	
13.3.1 glukoz metabolizması	
13.3.1.1 diyabetes mellitus	B
13.3.1.2 diyabetik ketoasidoz	A
13.3.1.3 hipoglisemi	A
13.3.2 konjenital anormallikler	
13.3.2.1 adrenal hiperplazi	D
13.3.2.2 hipotiroidizm	B
13.3.3 doğumsal metabolizma sorunları	C
13.4 hematolojik	
13.4.1 anemi	C
13.4.2 hemoglobinopatiler	B
13.4.3 hemostatik hastalıklar	B
13.4.4 lösemiler	C
13.4.5 lenfoma	C
13.5 nörolojik	
13.5.1 ensefalopatiler	
13.5.1.1 Reye sendromu	C
13.5.2 menenjit/ensefalit	
13.5.2.1 aseptik/viral	B
13.5.2.2 bakteriyel	A
13.5.3 nöbet	
13.5.3.1 febril	B
13.5.3.2 nonfebril	B
13.5.4 hidrosefali/ventriküler şantlar	C

13.5.5 nöromusküler hastalıklar	B
13.5.6 tümörler	D
13.6 ortopedik	
13.6.1 Legg-Calvé-Perthes hastalığı	B
13.6.2 septik artrit	A
13.6.3 osteomyelit	B
13.6.4 femoral epifiz kayması	C
13.6.5 geçici sinovit	C
13.6.6 tümörler	
13.6.6.1 Ewing sarkomu	D
13.6.6.2 osteojenik sarkoma	D
13.6.7 Osgood-Schlatter hastalığı	C
13.6.8 doğumsal kalça çıkığı	B
13.7 baş, göz, kulak, burun, boğaz	
13.7.1 epiglottit	A
13.7.2 yabancı cisimler	B
13.7.3 laringotrakeobronşit (krup)	B
13.7.4 nasofarenjit	B
13.7.5 otitis eksterna	B
13.7.6 otitis media	B
13.7.7 farenjit	B
13.7.8 tonsillit/peritonsiller abse	B
13.7.9 sinüzit	B
13.7.10 jinvivostomatit	B
13.7.11 tortikollis	C
13.7.12 trakeit/bakteriyel	B
13.7.13 tümör	
13.7.13.1 retinoblastoma	D
13.7.14 konjenital kistler	D
13.7.15 retrofaringeal abse	B
13.7.16 servikal adenit	C
13.8 psikiyatrik	
13.8.1 suistimal (abuse)	B
13.8.2 yeme hastalıkları	C
13.8.3 depresyon/suisid	B

13.8.4 akut psikoz	C
13.8.5 davranışsal hastalıklar	
13.9 respiratuar	
13.9.1 bronşiolit	B
13.9.2 bronkopulmoner displazi	C
13.9.3 kistik fibrozis	D
13.9.4 yabancı cisimler	B
13.9.5 astma /reaktif havayolu hastalığı	B
13.9.6 pnömoni	
13.9.6.1 klamidyä	C
13.9.6.2 mykoplazma	C
13.9.6.3 bakteriyel	A
13.9.6.4 viral	
13.9.6.4.1 parainfluenza	B
13.9.6.4.2 respiratuar sinsisiyal	B
13.9.7 boğmaca	B
13.10 bakteremi ve sepsis	A
13.11 romatolojik	
13.11.1 juvenil romatoid artrit	B
13.11.2 Kawasaki sendromu	C
13.11.3 Schönlein-Henoch purpurası	B
13.12 deri ve yumuşak doku enfeksiyonları	
13.12.1 bakteriyel	
13.12.1.1 sellülit	
13.12.1.1.1 orbital	B
13.12.1.1.2 periorbital/preseptal	B
13.12.1.2 impetigo	C
13.12.1.3 stafilokokkal haşlanmış deri s.	B
13.12.2 infestasyon	
13.12.2.1 pedikuloz	C
13.12.2.2 uyuz/skabies	C
13.12.3 fungal	
13.12.3.1 kandida	B
13.12.3.2 tinea/kerion	C
13.12.4 viral döküntüler	

13.12.4.1 eritema infeksiyozum	B
13.12.4.2 kızamık	B
13.12.4.3 rozeola	B
13.12.4.4 rubella	B
13.12.4.5 varicella/zoster	B
13.13 genitöüriner	
13.13.1 konjenital böbrek anormallikleri	
13.13.1.1 polikistik böbrek hastalığı	D
13.13.1.2 at nalı böbrek	D
13.13.1.3 konjenital böbrek yokluğu	C
13.13.2 penil	
13.13.2.1 balanit	C
13.13.2.2 fimozis/parafimozis	B
13.13.2.3 priapizm	C
13.13.3 testiküler	
13.13.3.1 torsiyon	B
13.13.3.2 inmemiş testis	B
13.13.4 üriner trakt enfeksiyonları	B
13.13.5 vajinal yabancı cisimler	C
13.13.6 renal yetmezlik	B
13.14 ani bebek ölümü sendromu/akut yaşamı tehdit eden olay	B
13.15 immünizasyon	B
13.16 neonatal	
13.16.1 değerlendirme	A
13.16.2 sarılık	B
13.16.3 sepsis	A
13.16.4 nöbet	A
13.17 pediyatrik/neonatal Resüsitasyon	A
13.17.1 sıvı ve elektrolit yönetimi	B

14.0 DAVRANIŞSAL BOZUKLUKLAR.	
14.1 düşünce bozuklukları	
14.1.1 şizofreni	B
14.1.2 delüzyonal paranoya	C
14.2 duygudurum hastalıkları	

14.2.1 bipolar bozukluk	B
14.2.2 depresyon	B
14.3 anksiyete hastalıkları	
14.3.1 posttravmatik stres	C
14.3.2 panik	C
14.3.3 fobi	C
14.3.4 obsesif-kompulsif	C
14.3.5 katatonik	C
14.4 somatoform hastalıklar	
14.4.1 histerik konversiyon	B
14.4.2 hipokondriasis	D
14.5 yapma bozukluk	
14.5.1 Munchausen sendromu	D
14.5.2 ilaç-arama davranışı	D
14.6 addiktif davranış	
14.6.1 madde kötüye kullanımı	B
14.6.2 yeme hastalıkları	
14.6.2.1 anoreksia nervosa	C
14.6.2.2 bulimia	C
14.7 kişilik bozuklukları	
14.7.1 antisosyal	C
14.7.2 histrionik	C
14.7.3 obsesif/kompulsif	C
14.7.4 pasif/agresif	C
14.7.5 borderline (sınır) kişilik	C
14.8 organik beyin sendromları	
14.8.1 deliryum	B
14.8.2 bunama/demans	
14.8.2.1 Alzheimer hastalığı	B
14.8.2.2 multi-infarkt	B
14.8.3 bellek kaybı/amnezi	
14.8.3.1 travmatik	B
14.8.3.2 geçici global	B
14.8.4 intoksikasyon ve çekilme	
14.8.4.1 alkol	B

14.8.4.2 semptomimetikler ve kokain	C
14.8.4.3 hallusinojenler	C
14.8.4.4 fensiklidin	C
14.8.4.5 opioidler	B
14.8.4.6 sedatifler/hipnotikler/ anksiyolitikler	B
14.9 risk değerlendirme	
14.9.1 özkıyım/suisidal risk veya kendine yönelik şiddet/self abuse	A
14.9.2 kişilere karşı şiddet riski	A
14.10 tedavi modaliteleri	
14.10.1 major sakinleştiriciler	B
14.10.2 sedatif/hipnotikler	A
14.10.3 fizik kısıtlama	B
14.10.4 şiddet yönetimi	B
14.10.5 toplum kaynakları kullanımı	C
14.11 şiddet/abuse/ihmal örnekleri	C
14.11.1 aile içi şiddet	C
14.11.2 cinsel saldırı	C

15.0 BÖBREK HASTALIKLARI	
15.1 yapısal hastalıklar	
15.1.1 renal taş	B
15.1.2 obstrüktif üropati	B
15.1.3 renal obstrüksiyon	B
15.2 enfeksiyon	
15.2.1 pyelonefrit	B
15.2.2 perinefrik abse	C
15.3 glomerüler hastalıklar	
15.3.1 glomerulonefrit	B
15.3.2 nefrotik sendrom	C
15.4 akut ve kronik renal yetmezlik	A
15.5 interstisyel tübüler nekroz	B
15.6 interstisyel nefrit	C
15.7 tümörler	D
15.8 diyaliz komplikasyonları	D

16.0 GÖĞÜS-SOLUNUMSAL HASTALIKLAR	
16.1 akut üst havayolu obstrüksiyonu	A
16.1.1 trakeostomi/komplikasyonları	B
16.2 meme hastalıkları	
16.2.1 fibrokistik hastalık	D
16.2.2 tümör	D
16.2.3 enfeksiyonlar	C
16.3 plevra, mediasten, ve göğüs duvarı hastalıkları	
16.3.1 kostokondrit	C
16.3.2 mediastinal kitleler	C
16.3.3 mediastinit	B
16.3.4 plevral efüzyonlar/ampiyem	B
16.3.5 plörezi	B
16.3.6 pnömomediasten	C
16.3.7 pnömotoraks	
16.3.7.1 spontan	B
16.3.7.2 iatrojenik	B
16.3.7.3 tansiyon	A
16.4 hiperventilasyon sendromu	B
16.5 ARDS	B
16.6 obstrüktif/restriktif akciğer has.	B
16.6.1 astma	A
16.6.2 bronşit	B
16.6.3 kronik obstrüktif akciğer hastalığı	A
16.6.4 kistik fibrozis	D
16.6.5 interstisyel fibrozis	C
16.6.6 çevresel/endüstriyel maruz kalım	C
16.7 fizik ve kimyasal iritanlar	
16.7.1 kimyasal ajanlar	C
16.7.2 yabancı cisimler	B
16.7.3 gastrik içeriğin aspirasyonu	B
16.8 primer pulmoner hipertansiyon	B
16.9 pulmoner embolizm/infarkt	
16.9.1 venöz tromboembolizm	A

16.9.2 yağ	B
16.9.3 septik	B
16.9.4 amniotik sıvı	B
16.10 pulmoner enfeksiyonlar	
16.10.1 bakteriyel	A
16.10.2 fungal	C
16.10.3 mykoplazma	B
16.10.4 akciğer absesi	B
16.10.5 bronşiektazi	B
16.10.6 fırsatçı	B
16.10.7 septik emboli	B
16.10.8 tüberküloz	B
16.10.9 viral	B
16.11 torasik çıkım sendromu	C
16.12 pulmoner tümörler	C
16.13 sarkoidoz	D
16.14 uyku apne sendromları	D

17.0 ZEHİRLENMELER	
17.1 ilkeler	
17.1.1 toksikolojik informasyon	B
17.1.2 toksikolojik tanı modaliteleri	B
17.1.3 toksidromlar	B
17.1.4 tedavi modaliteleri	
17.1.4.1 antidotlar	B
17.1.4.2 deri dekontaminasyonu	B
17.1.4.3 gastrik dekontaminasyon	
17.1.4.3.1 emetikler	C
17.1.4.3.2 lavaj	B
17.1.4.4 eliminasyonun artışı	
17.1.4.4.1 aktif kömür	B
17.1.4.4.2 katartikler/tüm barsak irigasyonu	C
17.1.4.4.3 diürez	C
17.1.4.4.4 diyaliz/hemoperfüzyon	C
17.1.4.4.5 hiperbarik oksijen	B

17.1.5 çekilme sendromları	C
17.2 ilaç ve kimyasallar	
17.2.1 asetaminofen	B
17.2.2 alkoller	
17.2.2.1 etanol	B
17.2.2.2 etilen glikol	C
17.2.2.3 isopropil alkol	C
17.2.2.4 metanol	B
17.2.3 analjezikler/anestetikler	B
17.2.4 antikolinergikler/ kolinerjikler	B
17.2.5 antikoagülanlar	B
17.2.6 antikonvülzanlar	B
17.2.7 antidepresanlar	
17.2.7.1 lityum	C
17.2.7.2 monoamin oksidaz inhibitörleri	B
17.2.7.3 sıklık antidepresanlar	B
17.2.8 antiparkinson ilaçlar	C
17.2.9 antihistaminikler	C
17.2.10 antipsikotikler	C
17.2.11 bronkodilatörler	C
17.2.12 kannabis/esrar	B
17.2.13 karbon monoksit	B
17.2.14 kardiyovasküler ilaçlar	B
17.2.14.1 antiaritmikler	B
17.2.14.2 antihipertensifler	B
17.2.14.3 digitalis	B
17.2.14.4 kalsiyum kanal blokerleri	B
17.2.14.5 beta-blokerler	B
17.2.15 kostik ajanlar	B
17.2.16 kokain	B
17.2.17 siyanidler, hidrojen sulfid	B
17.2.18 gıda ekleri	C
17.2.19 hallusinojenler	C
17.2.20 zararlı madde sızıntıları	C
17.2.21 ağır metal ve şelasyon	C

17.2.22 evsel/endüstriyel zehirler	C
17.2.23 hormon/steroidler	C
17.2.24 hidrokarbonlar/halojenli hidrokarbonlar	C
17.2.25 hipoglisemikler/insulin	B
17.2.26 inhale toksinler	B
17.2.27 demir	C
17.2.28 isoniazid	C
17.2.29 lokal anestetikler	B
17.2.30 lokal etkili ilaçlar	
17.2.30.1 antasidler	C
17.2.30.2 antiseptikler	C
17.2.30.3 katartikler	C
17.2.30.4 laksatifler	C
17.2.31 iritan gazlar	B
17.2.32 deniz toksinleri	
17.2.32.1 ciguatera	C
17.2.32.2 skombroid	C
17.2.33 methemoglobinemi	B
17.2.34 mantarlar/zehirli bitkiler	B
17.2.35 nitrojen bileşikleri	B
17.2.36 nonsteroid anti-inflamatuarlar	C
17.2.37 organofosfat/karbamat	B
17.2.38 opiat/opioidler	B
17.2.39 salisilat	B
17.2.40 sedatif/hipnotikler	
17.2.40.1 barbituratlar	B
17.2.40.2 benzodiazepinler	B
17.2.40.3 kloral hidrat	C
17.2.41 stimulanlar/semptomimetikler	B
17.2.42 striknin	B

18.0 TRAVMA	
18.1 bakım ilkeleri	
18.1.1 hastane öncesi travma bakımı	B
18.1.2 triaj	A

18.1.3 Resüsitasyon ve stabilizasyon	
18.1.3.1 hemorajik şok	A
18.1.3.2 nörojenik şok	B
18.1.4 Acil Tıp hekiminin rolü	A
18.1.5 ekip yanıtı	B
18.1.6 tekrar değerlendirme ve monitörizasyon	A
18.1.7 tanı	A
18.1.8 tedavi	A
18.1.9 konsültasyon	A
18.1.10 dispozisyon	B
18.1.11 yaralanma önleme ve kontrol	
18.1.11.1 epidemiyoloji	C
18.1.11.2 yaralanma nedenleri	
18.1.11.2.1 istemli yaralanmalar	
18.1.11.2.1.1 homisid	B
18.1.11.2.1.2 özkıym/suisid	B
18.1.11.2.1.3 aile içi şiddet; yaşlı ve çocuk kötüye kullanımı	B
18.1.11.2.2 istenmeyen yaralanmalar	
18.1.11.2.2.1 motorlu araç kazası	B
18.1.11.2.2.2 düşmeler	B
18.1.11.2.2.3 boğulmalar	B
18.1.11.2.2.4 zehirlenmeler	B
18.1.11.2.2.5 yanıklar ve yangın yaralanmaları	B
18.1.11.2.2.6 iş kazaları	B
18.2 radyolojik değerlendirme	
18.2.1 düz radyografi	A
18.2.2 kontrastlı radyografi	C
18.2.3 bilgisayarlı tomografi	B
18.2.4 anjiyografi	C
18.2.5 manyetik rezonans görüntüleme	D
18.2.6 ultrasonografi	C
18.3 yaralanma mekanizması	
18.3.1 künt	A

18.3.2 penetran	
18.3.2.1 ateşli silah yaralanması	A
18.3.2.1.1 balistik	C
18.3.2.2 kesici alet yarası	A
18.3.2.3 klinik adli tıp	B
18.3.3 kinematikler	C
18.4 anatomik bölgelere göre tanı ve tedavi	
18.4.1 kafa travması	
18.4.1.1 skalp laserasyon ve avulsiyonları	B
18.4.1.2 kafatası fraktürleri	A
18.4.1.3 beyin konküzyon ve kontüzyonu	A
18.4.1.4 intrakraniyal hematoma	A
18.4.1.5 beyin sapı yaralanmaları	A
18.4.1.6 penetran kafa travması	A
18.4.1.7 otore, rinore	A
18.4.2 spinal kord ve periferik sinir sistemi travması	
18.4.2.1 komplet spinal kord yaralanması	A
18.4.2.2 inkomplet kord yaralanmaları	A
18.4.2.3 kauda equina yaralanmaları	B
18.4.2.4 sinir kökü yaralanmaları	B
18.4.2.5 brakial ve lumbosakral pleksus yaralanmaları	B
18.4.2.6 periferik sinir yaralanmaları	B
18.4.3 omurga yaralanmaları	
18.4.3.1 fraktürler	
18.4.3.1.1 servikal	A
18.4.3.1.2 torasik	A
18.4.3.1.3 lumbal	A
18.4.3.1.4 sakral/koksigeal	B
18.4.3.2 çıkık/subluksasyon	
18.4.3.2.1 unilateral faset	A
18.4.3.2.2 bilateral faset	A
18.4.3.2.3 ligamentöz yaralanmaları	C

18.4.4 fasiyal kırıklar	
18.4.4.1 frontal sinüs	B
18.4.4.2 mandibular	B
18.4.4.3 maksiller	B
18.4.4.4 nazal	C
18.4.4.5 orbital	B
18.4.4.6 dental kırık ve avulsiyonlar	C
18.4.4.7 zigomatik	C
18.4.5 fasiyal yumuşak doku yaralanmaları	
18.4.5.1 kompleks kesi	B
18.4.5.2 avulsiyonlar	B
18.4.5.3 şiddetli abrazyonlar	C
18.4.5.4 parotid gland/kanal yaralanmaları	C
18.4.5.5 sinir yaralanmaları	B
18.4.6 oftalmolojik travma	
18.4.6.1 korneal abrazyon/laserasyon	B
18.4.6.2 yabancı cisimler	B
18.4.6.3 irit	B
18.4.6.4 hifema	C
18.4.6.5 lens dislokasyonu	B
18.4.6.6 retinal ayrılma	A
18.4.6.7 penetran glob yaralanmaları	A
18.4.6.8 göz kapağı laserasyonu	C
18.4.6.9 lakrimal kanal yaralanmaları	D
18.4.6.10 korneal yanıklar	
18.4.6.10.1 asid	B
18.4.6.10.2 alkali	B
18.4.6.10.3 ultraviyole	C
18.4.7 otolojik travma	
18.4.7.1 laserasyon	C
18.4.7.2 avulsiyonlar	C
18.4.7.3 subperikondriyal hematoma	C
18.4.7.4 timpanik membran perforasyonu	B

18.4.8 boyun travması	
18.4.8.1 vasküler yaralanmalar	
18.4.8.1.1 karotid arter	A
18.4.8.1.2 int. ve ekst. juguler ven	A
18.4.8.1.3 torasik kanal	B
18.4.8.2 penetran boyun travması	
18.4.8.2.1 ant. ve post. üçgen yaralanmaları	A
18.4.8.2.2 anatomik zonlar ve özgül yaralanmaları	B
18.4.8.2.3 selektif ve zorunlu eksplorasyon	B
18.4.9 laringotrakeal yaralanmalar	
18.4.9.1 laserasyon	A
18.4.9.2 ezilme/crush yaralanmalar	A
18.4.9.3 vokal kord yaralanmaları	B
18.4.9.4 larinks kırıkları	A
18.4.9.5 trakeal transeksiyon	A
18.4.9.6 bası ve hematoma	A
18.4.10 göğüs travması	
18.4.10.1 penetran göğüs travması	A
18.4.10.2 kosta fraktürleri	C
18.4.10.3 sternal fraktürler	B
18.4.10.4 yelken göğüs	A
18.4.10.5 klavikula fraktür/dislokasyonu	B
18.4.10.6 aortik yırtılma	A
18.4.10.7 miyokard kontüzyonu	A
18.4.10.8 pulmoner kontüzyon	A
18.4.10.9 perikardiyal tamponad	A
18.4.10.10 vasküler yaralanmalar	A
18.4.10.11 trakeobronşiyal ağaç yaralanmaları	A
18.4.10.12 pnömotoraks	
18.4.10.12.1 basit	B
18.4.10.12.2 açık	B
18.4.10.12.3 tansiyon	A
18.4.10.13 hemotoraks	A

18.4.11 abdominal travma	
18.4.11.1 penetran abdominal travma	A
18.4.11.2 abdominal duvar kontüzyonu	B
18.4.11.3 solid organ yaralanmaları	A
18.4.11.4 içi boş organ yaralanmaları	A
18.4.11.5 vasküler yaralanmalar	A
18.4.11.6 diyafragma rüptürü	B
18.4.11.7 evisserasyon	A
18.4.11.8 mezenter avulsiyonu, hematoma	B
18.4.11.9 mesane rüptürü, kontüzyon	B
18.4.11.10 renal yaralanmalar	
18.4.11.10.1 kontüzyon	B
18.4.11.10.2 laserasyon	B
18.4.11.10.3 renal vasküler yaralanmalar	A
18.4.11.11 ureteral yaralanmalar	B
18.4.12 üst ekstremité kemik travması	
18.4.12.1 fraktürler (açık ve kapalı)	AB
18.4.12.1.1 falangeal	C
18.4.12.1.2 metakarpal	C
18.4.12.1.3 karpal	C
18.4.12.1.4 ön kol	B
18.4.12.1.5 suprakondilar	B
18.4.12.1.6 humeral shaft ve baş	B
18.4.12.1.7 skapula	B
18.4.12.2 dislokasyon/subluksasyon	
18.4.12.2.1 omuz	
18.4.12.2.1.1 akromioklaviküler	B
18.4.12.2.1.2 glenohumeral	B
18.4.12.2.2 dirsek	
18.4.12.2.2.1 radius başı	B
18.4.12.2.2.2 posterior	B
18.4.12.2.3 el bileği	
18.4.12.2.3.1 lunat	C
18.4.12.2.3.2 perilunat	C

18.4.12.2.4 el	
18.4.12.2.4.1 metakarpofalangeal eklem	C
18.4.12.2.4.2 interfalangeal eklem	C
18.4.13 alt ekstremite kemik travması	
18.4.13.1 fraktürler (açık ve kapalı)	AB
18.4.13.1.1 falangeal	C
18.4.13.1.2 metatarsal	C
18.4.13.1.3 tarsal	
18.4.13.1.3.1 kalkaneal	C
18.4.13.1.3.2 talus	C
18.4.13.1.4 ayak bileği	
18.4.13.1.4.1 distal tibial ve fibular	B
18.4.13.1.4.2 bi- ve trimalleolar	B
18.4.13.1.5 bacak (tibia-fibula)	
18.4.13.1.5.1 tibial plato	B
18.4.13.1.5.2 tibial shaft	A
18.4.13.1.5.3 fibula başı	C
18.4.13.1.6 patellar	B
18.4.13.1.7 midshaft ve distal femur	A
18.4.13.1.8 proksimal femur (kalça)	
18.4.13.1.8.1 subtrohanterik	B
18.4.13.1.8.2 femoral boyun	B
18.4.13.1.8.3 intertrohanterik	B
18.4.13.2 dislokasyon	
18.4.13.2.1 falangeal	B
18.4.13.2.2 Lisfranc	A
18.4.13.2.3 ayak bileği	B
18.4.13.2.4 diz	A
18.4.13.2.5 patellar	B
18.4.13.2.6 kalça	B
18.4.14 ekstremite yumuşak doku yaralanmaları	
18.4.14.1 tendon yaralanmaları	
18.4.14.1.1 parsiyel laserasyon	B
18.4.14.1.2 komplet transeksiyonlar	B
18.4.14.1.3 tendon rüptürleri	B

18.4.14.2 periartiküler yaralanmaları	
18.4.14.2.1 birinci-, ikinci-, ve üçüncü-derece burkulma (sprain)	C
18.4.14.2.2 bursa yaralanmaları	B
18.4.14.2.3 ligamentöz laserasyon	B
18.4.14.3 eklem yaralanmaları	
18.4.14.3.1 penetran yaralanmalar	B
18.4.14.3.2 eklem kapsülü rüptürü	C
18.4.14.4 kompartman sendromları/crush yaralanmaları	B
18.4.14.5 penetran yumuşak doku yaralanmaları	B
18.4.14.6 yüksek basınçlı enjeksiyon yaralanmaları	B
18.4.14.7 amputasyon /replantasyon	A
18.4.15 pelvik fraktürler	
18.4.15.1 pubik rami	B
18.4.15.2 eğer (straddle)	B
18.4.15.3 crista iliaca	C
18.4.15.4 Malgaigne	A
18.4.16 genital yaralanmalar	
18.4.16.1 kadın	
18.4.16.1.1 labiyal kontüzyon/hematoma	C
18.4.16.1.2 vajinal laserasyon	B
18.4.16.2 erkek	
18.4.16.2.1 penis	
18.4.16.2.1.1 fraktür	B
18.4.16.2.1.2 avulsiyon/amputasyon	A
18.4.16.2.2 penetran yaralanma	B
18.4.16.2.3 uretral	C
18.4.16.2.4 skrotal	C
18.4.16.2.5 testiküler	B
18.4.17 kutanöz yaralanmalar	
18.4.17.1 yara bakımı ilkeleri	A
18.4.17.2 laserasyon	A
18.4.17.3 avulsiyonlar	A
18.4.17.4 yanıklar	

18.4.17.4.1 termal	A
18.4.17.4.2 elektrik	A
18.4.17.4.3 kimyasal	A
18.4.17.5 batma yarası	B
18.4.17.6 ısırma yarası	B
18.5 gebelikte travma	
18.5.1 bakım ilkeleri	A
18.5.2 klinik değerlendirme ve tedavi	A
18.5.2.1 gebelikte anatomik/fizyolojik değişiklikler	C
18.5.2.2 fetal izlem	B
18.5.2.3 acil serviste sezaryan seksiyon	C
18.5.3 gebelik yaralanmaları	
18.5.3.1 uterin rüptür	C
18.5.3.2 plasental abrupsiyon	A
18.5.3.3 preterm doğum eylemi	B
18.5.3.4 fetüsün in utero yaralanmaları	B
18.5.3.5 uterusun penetran yaralanmaları	B
18.6 pediyatrik travmada özel konular	
18.6.1 klinik değerlendirme ve tedavi	A
18.6.1.1 yetişkinlerden anatomik/fizyolojik farklar	B
18.6.1.2 havayolu yönetimi	A
18.6.1.3 sıvı Resüsitasyonu	A
18.6.1.4 çocuk kötüye kullanımı (child abuse)	B
18.6.2 kafa travması	A
18.6.3 spinal yaralanmalar	
18.6.3.1 radyolojik anormallik olmaksızın spinal kord yaralanması (SCIWORA)	A
18.6.4 göğüs travması	A
18.6.5 abdominal travma	A
18.6.6 yanıklar	A
18.6.7 fraktürler	
18.6.7.1 yeşilağaç	B
18.6.7.2 torus	C

18.6.7.3 epifizeal	B
--------------------	---

19.0 ÜROGENİTAL/JİNEKOLOJİK HASTALIKLAR	
19.1 kadın genital traktüsü	
19.1.1 over hastalıkları	
19.1.1.1 over kisti	C
19.1.1.2 over torsiyonu	B
19.1.1.3 tümörler	D
19.1.2 vajina ve vulva	
19.1.2.1 yabancı cisimler	B
19.1.2.2 imperfore himen	C
19.1.3 uterus	
19.1.3.1 endometriozis	C
19.1.3.2 disfonksiyonel uterin kanama	B
19.1.3.3 tümörler	D
19.1.3.4 uterin prolapsus	D
19.1.4 serviks	
19.1.4.1 karsinom	D
19.1.4.2 kistler	D
19.1.4.3 lökoplakia	D
19.1.5 enfeksiyöz hastalıklar	
19.1.5.1 Bartolin absesi	B
19.1.5.2 servisit	B
19.1.5.3 pelvik inflamatuvar hastalık	
19.1.5.3.1 endometrit	B
19.1.5.3.2 salpenjit	B
19.1.5.3.3 tubo-ovarian abse	B
19.1.5.3.4 Fitz-Hugh – Curtis sendromu	B
19.1.5.4 vulvovajinit	B
19.1.5.5 uretrit	B
19.2 Erkek genital traktüsü	
19.2.1 konjenital	
19.2.1.1 hidrosel	B
19.2.1.2 hipospadias	B
19.2.1.3 fimozis	B

19.2.1.4 varikosel	B
19.2.1.5 inmemiş testis	B
19.2.1.6 inguinal herni	B
19.2.2 yapısal	
19.2.2.1 parafimozis	B
19.2.2.2 Peyronie hastalığı	C
19.2.2.3 priapizm	C
19.2.2.4 testiküler torsiyon	A
19.2.2.5 uretral striktür	C
19.2.2.6 uretral yabancı cisimler	C
19.2.2.7 prostat hipertrofisi	C
19.2.3 inflamasyon/enfeksiyon	
19.2.3.1 epididimit/orşit	B
19.2.3.2 balanit	B
19.2.3.3 Fournier gangreni	B
19.2.3.4 prostatit	C
19.2.3.5 uretrit	B
19.2.4 tümörler	D
19.3 cinsel saldırı	B
19.4 genital lezyonlar	
19.4.1 şankroid	B
19.4.2 granuloma inguinale	C
19.4.3 kondiloma acuminata	D

20.0 ACİL TIPTA YÖNETİM	
20.1 akademik acil tıp	
20.1.1 öğretim üyeleri	
20.1.1.1 kredilendirme	C
20.1.1.2 kariyer geliştirme	C
20.1.1.3 eleman alma	C
20.1.2 araştırma	
20.1.2.1 rasyonel tanısal testler	B
20.1.2.2 istatistik kavramlar	C
20.1.2.3 epidemiyolojik ilkeler	C
20.1.3 kurumsal ilişkiler	

20.1.3.1 üniversite hastaneleri	C
20.1.3.2 devlet hastaneleri	C
20.1.4 öğretim takvimi	C
20.1.5 testler/değerlendirme	B
20.2 sertifikasyon ve lisans gereklilikleri	
20.2.1 ortak sağlık lisansı	
20.2.1.1 Acil Tıp teknisyeni/ paramedik	B
20.2.1.2 hemşireler	B
20.2.1.3 yardımcı/ara elemanlar	C
20.2.2 sürekli tıp eğitimi	C
20.2.3 hekim diplomaları	C
20.2.4 uzmanlık sertifikasyonu	D
20.3 bilgi sistemleri	
20.3.1 pratik	C
20.3.2 araştırma	C
20.4 bölüm yönetimi	
20.4.1 akreditasyon	
20.4.1.1 hastane standartları	C
20.4.1.2 devlet veya lokal ajanslar	C
20.4.2 ödeme/faturalandırma	
20.4.2.1 Emekli Sandığı	D
20.4.2.2 SSK	D
20.4.2.3 Bağ-Kur	D
20.4.2.4 Yeşil Kart	D
20.4.2.5 Özel sigortalar	D
20.4.3 bütçe yönetimi	D
20.4.4 verimlilik ilkeleri	C
20.4.5 ekipman ve kaynaklar	
20.4.5.1 yetişkin	C
20.4.5.2 pediatrik	C
20.4.6 kurum tasarımı/dizaynı	D
20.4.7 formlar	D
20.4.8 sağlık finansı	D
20.4.9 pazarlama	D
20.4.10 tıbbi kayıtlar/dokümantasyon	C

20.4.11 personel yönetimi	C
20.4.12 halkla ilişkiler	C
20.4.13 kalite geliştirme (CQI)	C
20.4.14 personel gereksinimleri	C
20.4.15 politikalar ve girişimler	B
20.4.16 hemşirelik pratiği	C
20.4.17 bölümler arası ilişkiler	B
20.4.18 hasta akışı	C
20.4.19 gözlem üniteleri/klinik karar verme birimleri	C
20.4.20 enfeksiyon kontrol	B
20.4.21 acil serviste güvenlik ve şiddet	B
20.5 etik	
20.5.1 etik ilkeler	
20.5.1.1 zarar vermeme	B
20.5.1.2 karar verme kapasitesi	C
20.5.1.3 gizlilik/mahremiyet ve sırdaşlık	B
20.5.1.4 otonomi	C
20.5.1.5 etik karar verme	C
20.5.1.6 adalet	D
20.5.1.7 sağlık kaynaklarının dağıtımı	D
20.5.2 profesyonel ilişkiler	
20.5.2.1 hekim-hasta	A
20.5.2.2 hekim-hekim	
20.5.2.2.1 peer review	B
20.5.2.2.2 zarar	B
20.5.2.2.3 inkompetans	B
20.5.2.3 hekim-Acil Tıp profesyoneli	A
20.5.2.4 hekim-hastane	B
20.5.2.5 hekim-toplum	C
20.5.3 yaşam kurtarıcı tedavi	
20.5.3.1 ileri direktifler	B
20.5.3.2 tıbbi kararlar	B
20.5.4 akademik etik	C
20.5.4.1 araştırma sorumluluğu	C
20.5.4.2 yayın etiği	C

20.6 hastane yönetimi	
20.6.1 bölüm etkileşimi	C
20.6.2 yöneticilik	C
20.6.3 yapı	C
20.7 medikal-legal yönü	
20.7.1 onay	
20.7.1.1 özürülü, ifade edilen	B
20.7.1.2 bilgilendirilmiş	B
20.7.1.3 bilgilendirilmemiş	
20.7.1.3.1 inkompetan hasta	B
20.7.1.3.2 küçükler	B
20.7.2 yasalar	
20.7.2.1 istemli	C
20.7.2.2 ilaç-ilişkili	
20.7.2.2.1 kontrollü maddeler	C
20.7.2.2.2 ilaç kötüye kullanımı	B
20.7.2.2.3 araştırma ilaçları	C
20.7.2.3 iyi klinik uygulama kuralları	C
20.7.2.4 hasta sevk kuralları	B
20.7.2.5 bildirim zorunlu durumlarda ilişkili düzenlemeler	
20.7.2.5.1 kötüye kullanım (abuse)	B
20.7.2.5.2 saldırı	B
20.7.2.5.3 bulaşıcı hastalık	A
20.7.2.5.4 nöbet/bilinç kaybı	B
20.7.2.5.5 ölüm	A
20.7.2.5.5.1 koroner olgular	A
20.7.2.5.6 transfüzyon kısıtlamaları	B
20.7.2.5.7 organ bağışlama	B
20.7.2.6 yasal sorunlar	
20.7.2.6.1 tedavi zorunluluğu	B
20.7.2.6.2 üçüncü kişiye karşı görevler	B
20.7.2.6.3 istemli hatalar	
20.7.2.6.3.1 yanlış mahkumiyet	D
20.7.2.6.4 sigorta	C
20.7.2.6.5 malpraktis	C

20.7.2.6.6 ihmal	C
20.7.2.6.7 hastaya bağlı	
20.7.2.6.7.1 ayrıcalıklı iletişim	D
20.7.2.6.7.2 araştırma	D
20.7.2.6.7.3 bakımın sonlandırılması	C
20.7.2.6.8 Resüsitasyon kararları	C
20.7.2.6.9 risk yönetimi	C
20.7.2.6.10 tanıklık	D
20.7.3 uzman tanıklığı	D
20.8 klinik yollar	C
20.9 medikal personel	
20.9.1 komiteler	D
20.9.2 kredilendirme	D
20.9.3 disiplin politikası	D
20.9.4 yapı	D
20.10 medikal organizasyon	C
20.11 yönetim pratiği	
20.11.1 yararlar	D
20.11.2 kontratlar	
20.11.2.1 çalışanlar	
20.11.2.1.1 grup	D
20.11.2.1.2 hastane	D
20.11.2.1.3 personel	D
20.11.2.2 bağımsız kontrat	D
20.11.3 yapı	D
20.12 beceriler	
20.12.1 muhasebe	D
20.12.2 yönetim	D
20.12.3 görüşme	D
20.12.4 hekimin kişilerarası becerileri	
20.12.4.1 etkin hasta-hekim iletişimi	B
20.12.4.2 yas reaksiyonu	B
20.13 hekim refahı	
20.13.1 refahın sürdürülmesi	C
20.13.2 stres yönetimi	

20.13.2.1 stresörler	C
20.13.2.2 rahatlama teknikleri	C
20.13.2.3 debriefing /kriz yönetimi	C
20.13.3 nöbet çalışması	C
20.13.4 hekimin zarar görmesi	C
20.13.5 aile dinamikleri	C

21.0 ACİL TIP HİZMETLERİ / ACİL DURUM YÖNETİMİ	
21.1 EMS sistem organizasyonu	
21.1.1 sistem bileşenleri	
21.1.1.1 hastane öncesi personel	D
21.1.1.2 acil servis personeli	C
21.1.1.3 transport servisleri	D
21.1.2 servis kategorizasyon ve dizaynı	C
21.1.3 uzmanlaşmış bakım merkezleri	D
21.2 ATH sistem operasyonu	
21.2.1 iletişim sistemi	
21.2.1.1 radyo konfigürasyonu	D
21.2.1.2 dispatch (dağıtım)	C
21.2.1.3 iletişim protokolleri	C
21.2.2 hasta bakım protokolleri	
21.2.2.1 olay yerinde triaj ve tedavi	C
21.2.2.2 hastanede triaj ve tedavi	B
21.2.3 transport araçları (ambulanslar)	
21.2.3.1 yer	C
21.2.3.2 hava	D
21.2.3.3 suda ulaşım	D
21.2.4 medikal kontrol	
21.2.4.1 medikal direktör	C
21.2.4.2 çevrimiçi ve dışı süpervizyon	C
21.2.5 hükümet kontrolü	
21.2.5.1 düzenlemelerin geliştirilmesi ve yürütülmesi	D
21.2.5.2 fonlar	D
21.2.5.3 sertifikasyon/resertifikasyon	D

21.2.6 ATH yönetimi	
21.2.6.1 sistem monitörizasyonu	D
21.2.6.2 öğrenim kaynağı olarak hizmet	D
21.2.6.3 kaynakların dağıtımı	D
21.2.6.4 ATH personeli ve stres/tükenme (burnout)	C
21.2.6.5 olay yerinde şiddet	C
21.2.7 sistem aşırı yüklenmesi	D
21.2.8 ATH kalite geliştirme/SKG	D
21.3 ATH eğitimi	
21.3.1 CPR, ilk yardım ve EMS eğitimi	
21.3.1.1 ilk yardımcı	C
21.3.1.2 halk	C
21.3.2 EMT eğitimi	
21.3.2.1 temel	D
21.3.2.2 ara	D
21.3.2.3 paramedik	D
21.3.3 EMS sürekli eğitimi/ beceri sürdürme	D
21.3.4 yaralanmaların önlenmesi ve güvenlik	C
21.3.5 çevresel, biyolojik, ve toksikolojik değerlendirme	C
21.4 afet tıbbi/disaster medicine	
21.4.1afet tanımı	
21.4.1.1 afet değerlendirme	A
21.4.1.2 epidemiyoloji	C
21.4.1.3 afet yönetimi ve "incident command system" felsefesi	B
21.4.1.4 afet/nomenklatür	
21.4.1.4.1 patlama ve yangınlar	C
21.4.1.4.2 kalabalık topluluk ve olaylar	C
21.4.1.4.3 terörist olaylarda tıbbi yanıt	C
21.4.1.4.4 doğal olaylar	C
21.4.1.4.5 ulaşım felaketleri	C
21.4.1.4.6 teknolojik – endüstriyel/TEHLİKELİ MADDE	C

21.4.2 afet yanıtı evreleri	
21.4.2.1 bildirim	C
21.4.2.2 arama ve kurtarma	C
21.4.2.3 triaj	C
21.4.2.4 afet: olguların tıbbi bakımı	C
21.4.2.5 afet: iletişim	C
21.4.2.6 kayıt tutma	C
21.4.2.7 transport ve boşaltma	C
21.4.2.8 derlenme	D
21.4.3 afet: tıbbi bakım	
21.4.3.1 acil bakım gereksinimlerinin hızlı değerlendirilmesi	C
21.4.3.2 topluluk olaylarında bakım	C
21.4.3.3 afet: özgül medikal sorunlar	
21.4.3.3.1 akıl sağlığı ve davranışsal konular	
21.4.3.3.1.1 afet kurbanları için	C
21.4.3.3.1.2 profesyoneller için	C
21.4.3.3.1.3 kriz yönetimi/critical incident stress debriefing (CISD)	C
21.4.3.3.2 şok ve alanda tedavisi	B
21.4.3.3.3 çok sayıda travma olgusu	B
21.4.3.3.4 Crush sendromu/yaralanma	B
21.4.3.3.5 kompartman sendromu	C
21.4.3.3.6 kitlesel yanık bakımı	C
21.4.3.3.7 pulmoner çoğul olgular	C
21.4.3.3.8 pediyatrik olgular	C
21.4.3.3.9 nöropsikiyatrik olgular	D
21.4.3.3.10 toksik-kimyasal olgular	D
21.4.3.3.11 radyasyon maruziyet olguları	D
21.4.3.3.12 patlama yaralanmaları	D
21.4.3.4 medikal kaynaklar ve ekipman yönetimi	
21.4.3.4.1 afet: temel ilaçlar	D
21.4.3.4.2 ilaç dağıtım /kontrol	D
21.4.3.4.3 immünizasyonun rolü	D
21.4.3.5 afet sonrası toplum sağlığı	D

21.4.3.6 tıp-dışı acil görevliler	D
21.4.4 afet bilgi servisleri	
21.4.4.1 yerel/ulusal/enternasyonal afet bilgi servisi	B
21.4.4.2 halkla ilişkiler	D
21.4.4.3 medya koordinasyonu	D
21.4.4.4 hukuk yönleri	D
21.4.5 afet eğitimi	
21.4.5.1 hastanede afet planlama	B
21.4.5.2 afet tatbikatları	B
21.4.5.3 afet sonrası yaralanma önleme ve araştırmaları	C
21.4.6 Afete tıbbi yardım ekipleri/Ulusal Medikal Kurtarma ekipleri (UMKE)	C
21.4.7 International Relief Assistance	
21.4.7.1 koordinasyon	D
21.4.7.2 gönüllüler	D
21.5 araştırma	
21.5.1 yeni yöntem ve prosedürleri değerlendirme	D
21.5.2 yeni ekipman ve teknolojik yeniliklerin test edilmesi	D
21.5.3 veri toplama ve analizi	D

22.0 GÖRÜNÜM VE BULGULAR	
22.1. Genel	
22.1.1. Mental durum değişiklikleri	A
22.1.2. İştahsızlık	C
22.1.3. Apne	A
22.1.4. Ataksi	B
22.1.5. Baro travma	C
22.1.6. Isırıklar	B
22.1.7. Yanıklar	A
22.1.8. Kardiyak arrest	A
22.1.9. Kimyasal intoksikasyon	A
22.1.10. Donma	B
22.1.11. Donma yaralanmaları	B

22.1.12. Koma	A
22.1.13. Ağlama/ tılsım	C
22.1.14. Siyanoz	A
22.1.15. Dehidratasyon	B
22.1.16. Baş dönmesi	B
22.1.17. Boğulmak	A
22.1.18. Ağrısızlık	C
22.1.19. Konuşamama	C
22.1.20. Ödem	B
22.1.21. Gelişme kaybı	D
22.1.22. Yorgunluk	D
22.1.23. Beslenme problemleri	D
22.1.24. Ateş	B
22.1.25. Genital ülser	C
22.1.26. Sıcak çarpması	B
22.1.27. Hipertansiyon	B
22.1.28. Hipotansiyon	A
22.1.29. Lenfadenopati	D
22.1.30. Sıkıntı hissi	C
22.1.31. Ağrı	B
22.1.32. Zehirlenme	A
22.1.33. Kaşınma	D
22.1.34. Purpura	C
22.1.35. Ciltte kızarıklık	C
22.1.36. Felç	A
22.1.37. Seksüel saldırı	B
22.1.38. Şok	A
22.1.39. İntihar girişimi	B
22.1.40. Senkop	A
22.1.41. Tetani	B
22.1.42. Ürtiker	C
22.1.43. Tecavüz	B
22.1.44. Güçsüzlük	B
22.1.45. Kilo kaybı	D
22.2. Baş ve boyun	

22.2.1. Çift görme	B
22.2.2. İşitme güçlüğü	B
22.2.3. Konuşma güçlüğü	B
22.2.4. Disfoni	C
22.2.5. Disestezi	C
22.2.6. Kulak ağrısı	C
22.2.7. Kulakta yabancı cisim	C
22.2.8. Burun kanaması	B
22.2.9. Gözde yabancı cisim	C
22.2.10. Göz ağrısı	C
22.2.11. Fasiyal ağrı	C
22.2.12. Baş ağrısı	B
22.2.13. Görme kaybı	B
22.2.14. Boyun ağrısı	C
22.2.15. Otore	B
22.2.16. Paralizi	A
22.2.17. Faranjit	C
22.2.18. Kızamık göz	C
22.2.19. Rinore	B
22.2.20. Stridor	AB
22.2.21. Diş ağrısı	C
22.2.22. Tortikolis	D
22.2.23. Tremor	C
22.2.24. Vertigo	B
22.3. Göğüs	
22.3.1. Göğüs ağrısı	A
22.3.2. Öksürük	B
22.3.3. Dispne	A
22.3.4. Hemoptizi	B
22.3.5. Hıçkırık	C
22.3.6. Çarpıntı	B
22.3.7. Taşikardi	B
22.3.8. Wheezing	AB
22.4. Abdomen	
22.4.1. Abdominal ağrı	B

22.4.2. Anormal vaginal kanama	B
22.4.3. Anüri	B
22.4.4. Arka ağrısı	BC
22.4.5. Konstipasyon	D
22.4.6. Diare	C
22.4.7. Rektal ağrı	C
22.4.8. Distansiyon	BC
22.4.9. Dismenore	C
22.4.10. Disparönü	D
22.4.11. Disfaji	C
22.4.12. Disüri	C
22.4.13. Gıda zehirlenmesi	B
22.4.14. Yabancı cisimler	B
22.4.15. Pruritis ani	D
22.4.16. Hematemez	AB
22.4.17. Hematokezya	AB
22.4.18. Hematüri	C
22.4.19. Sarılık	B
22.4.20. Melena	B
22.4.21. Bulantı - kusma	B
22.4.22. Gebelik	B
22.4.23. Priapizm	C
22.4.24. Üriner inkontinans	C
22.4.25. Üriner retansiyon	C
22.5. Ekstremiteler	
22.5.1. Kanama	B
22.5.2. Krepatasyon	B
22.5.3. Hareket açıklığındaki artış / azalış	B
22.5.4. Deformite	C
22.5.5. Topallamak	B
22.5.6. Şişlik	C

23.0 PROSEDÜR VE BECERİLER	
23.1 havayolu teknikleri	
23.1.1 krikotirotomi	B

23.1.2 Heimlich manevrası	A
23.1.3 intubasyon	
23.1.3.1 esofageal obturator airway	B
23.1.3.2 nasotrakeal	A
23.1.3.3 orotrakeal	A
23.1.3.4 rapid sequence (hızlı ardışık)	A
23.1.3.5 fiberoptik	C
23.1.4 mekanik ventilasyon	A
23.1.5 perkutanöz transtrakeal ventilasyon	B
23.1.6 havayolu yardımcıları	A
23.2 anestezi	
23.2.1 lokal	A
23.2.2 regional intravenöz anestezi	B
23.2.3 regional sinir blokları	B
23.3 diyagnostik prosedürler	
23.3.1 artrosentez	A
23.3.2 sistouretrogram	B
23.3.3 lomber ponksiyon	A
23.3.4 nazogastrik intubasyon	A
23.3.5 perikardiyosentez	A
23.3.6 peritoneal lavaj	B
23.3.7 yatak başı ultrasonografi	
23.3.7.1 kardiyak	C
23.3.7.2 abdominal	C
23.3.7.3 travmatik	C
23.3.7.4 pelvik	C
23.3.8 anoskopi	B
23.3.9 torasentez	B
23.3.10 tonometri	B
23.3.11 yanık lamba/slit lamp bakışı	B
23.3.12 elektrokardiyogram yorumlama	A
23.3.13 radyografi yorumlama	A
23.4 genital/üriner	
23.4.1 mesane kateterizasyonu	
23.4.1.1 foley kateter	A

23.4.1.2 suprapubik kateterizasyon	C
23.4.2 doğum	
23.4.2.1 ekstremitte gelişimi	C
23.4.2.2 normal doğum	B
23.4.2.3 perimortem sezarean seksiyon	C
23.5 baş ve boyun	
23.5.1 epistaksis kontrolü	
23.5.1.1 anterior tampon	B
23.5.1.2 posterior tampon	B
23.5.1.3 koter	B
23.5.2 laringoskopi	A
23.5.3 nasofaringeal endoskopi	D
23.6 hemodinamik teknikler	
23.6.1 arteriyel kateter yerleştirme	D
23.6.2 santral venöz yol	
23.6.2.1 femoral	B
23.6.2.2 jugular	B
23.6.2.3 subklavian	C
23.6.2.4 umbilikal	C
23.6.2.5 venöz cutdown	C
23.6.2.6 intraosseöz infüzyon	B
23.6.3 Military Antishock Trousers (MAST) uygulama ve çıkarma	B
23.6.4 periferel venöz cutdown	C
23.6.5 pulmoner arter kateteri yerleştirme	D
23.7 ortopedik prosedürler	
23.7.1 fraktür/dislokasyon immobilizasyon teknikleri	A
23.7.2 fraktür/dislokasyon redüksiyon teknikleri	A
23.7.3 omurga	
23.7.3.1 servikal traksiyon teknikleri	A
23.7.3.2 immobilizasyon teknikleri	
23.7.3.2.1 travma tahtası uygulama	A
23.8 torasik	
23.8.1 kardiyak pacer uygulama/pacing	

23.8.1.1 kutanöz	A
23.8.1.2 transvenöz	B
23.8.2 defibrilasyon/kardiyoversiyon	A
23.8.3 perikardiyotomi	C
23.8.4 torakostomi	B
23.8.5 torakotomi	D
23.9 diğer teknikler	
23.9.1 end-tidal CO ₂ monitörizasyonu	B
23.9.2 gastrik lavaj	B
23.9.3 insizyon – drenaj	B
23.9.4 intestinal tüp yerleştirme	C
23.9.5 burr hole /delik açma	D
23.9.6 nabız oksimetri	A
23.9.7 Sengstaken-Blakemore tüp yerleştirme	B
23.9.8 yara kapatma teknikleri	A

23.9.9 tırnakaltı hematoma boşaltma	B
23.9.10 peak ekspiratuar flow rate (PEFR) ölçümü	B
23.9.11 tromboze hemoroid eksizyonu	B
23.9.12 yabancı cisim çıkartma	B
23.9.13 bilinçli sedasyon	A
23.10 laboratuvar becerileri	
23.10.1 damara girme	A
23.10.2 arteriyel kan gazı alma	A
23.10.3 mikroskopi	B
23.10.4 gram boyama hazırlama/yorum	B
23.11 çok sayıda hasta yönetimi	C
23.12 üniversal önlemler	B

24.0. ACİL TIPTA TEORİK EĞİTİM İÇİN KAYNAKLAR	
24.1 Basic Life Support For Healthcare Providers (BLS), Emergency Cardiovascular Care Programs. American Heart Association, 2005.	
24.2 Advanced Cardiac Life Support (ACLS), Emergency Cardiovascular Care programs. American Heart Association, 2005.	
24.3 Advanced Trauma Life Support Course For Physicians (ATLS) American College of Surgeons on Trauma, 2004.	
24.4 Pediatric Advanced Life Support (PALS) American Heart Association. American Academy of Pediatrics, 2002.	
24.5 AHA-ILCOR International Consensus on Science. Circulation http://www.circulationaha.org . Journal of the American Heart Association Guidelines, 2005.	
24.6 http://www.emedicine.com/emerg/index.shtml , 2005.	
24.7 Tintinalli JE, Kelen GD, Stapczynski JS. Emergency Medicine. A Comprehensive Study Guide. ACEP. McGraw-Hill, New York, 2004.	
24.8. Emergency Medicine Concepts and Clinical Practice. Rosen P, Barkin R. Mosby-Year Book, Inc. St. Louis, 2002.	

Bulgu ve belirtilerin aciliyet dereceleri. Örnek olması amacıyla genel, kardiyovasküler sistem ve travmaya ilişkin bulgu ve semptomlar verilmiştir.

	KRİTİK	ACİL	AZ ACİL
1. Genel			
Bilinç bozukluğu	X	X	
Anksiyete			X
Apne	X		
Ataksi		X	X
Sırt ağrısı	X	X	X
Kanama	X	X	X
Koma	X		
Konfüzyon		X	
Ağlama/huzursuzluk		X	X
Siyanoz	X		
Dehidratasyon	X	X	
Sersemlik hali		X	X
Ödem		X	X
Büyüme geriliği		X	X
Yorgunluk		X	X
Beslenme sorunları			X
Ateş	X	X	X
Hipotansiyon	X	X	
Sarılık		X	
Eklem ağrısı/şişme		X	X
Topallama		X	X
Lenfadenopati			X
Halsizlik		X	X
Çoklu travma	X	X	

İğne batması		X	X
Ağrı	X	X	X
Paralizi	X	X	
Parestezi/Disestezi		X	X
Zehirlenme	X	X	X
Pruritus		X	X
Döküntü	X	X	X
Şok	X		
Ani bebek ölümü sendromu	X		
Uyku sorunları			X
Senkop	X	X	X
Tremor		X	X
Halsizlik		X	X
Kilo kaybı		X	X
Abdominal			
Anormal vajinal kanama	X	X	X
Anüri		X	
Assit		X	X
Kolik		X	X
Konstipasyon			X
Kramp		X	X
Diare		X	X
Dismenore			
Dizüri			X
Hematemez	X	X	X
Hematokezia	X	X	X
Hematüri		X	X
Bulantı/kusma		X	X
Ağrı	X	X	X

Pelvik Ağrı		X	X
Peritonit	X	X	
Rektal kanama	X	X	X
Rektal ağrı		X	X
Uriner inkontinans			X
Uriner retansiyon		X	
Göğüs			
Göğüs ağrısı	X	X	X
Öksürük		X	X
Dispne	X	X	
Hemoptizi	X	X	
Hıçkırık			X
Çarpıntı	X	X	X
Nefes darlığı	X	X	
Taşikardi	X	X	
Wheezing	X	X	
Baş-boyun			
Konjesyon			X
Diplopia		X	
Disfaji		X	X
Göz ağrısı		X	X
Baş ağrısı	X	X	X
İşitme kaybı			X
Görme kaybı		X	
Rinore			X
Boğaz ağrısı		X	X
Stridor	X	X	X
Tinnitus			X
Vertigo		X	X

2. Kardiyovasküler sorunlar			
Kardiyopulmoner Arrest	X		
Ani ölüm	X		
Konjenital anomaliler			
Anatomik anomaliler	X	X	X
Genetik geçişli hastalıklar	X	X	X
Dolaşım sorunları			
Anevrizma	X	X	X
Aort disseksiyonu	X		
Arteriyel Tromboembolizm		X	
Venöz Tromboembolizm	X	X	
Kardiyak ritm sorunları			
Kardiyak disritmiler	X	X	X
Ventriküler	X	X	
Supraventriküler	X	X	X
İletim bozuklukları	X	X	X
Miyokardiyal hastalıklar			
Kalp yetmezliği	X	X	
Kor pulmonale	X	X	
Düşük output	X	X	
Yüksek output	X	X	
Kardiyomyopati	X	X	X
Hipertrofik	X	X	X
Konjestif kalp yetmezliği	X	X	
Koroner sendromlar	X	X	
İskemik kalp hastalığı	X	X	
Miyokard infarktüsü	X	X	
Miyokarditis	X	X	X

Ventrikül anevrizması	X	X	X
Perikard hastalıkları			
Perikard tamponadı	X	X	
Perikardit		X	X
Endokardit	X	X	
Hipertansif aciller	X	X	
Tümörler	X	X	
Kapak hastalıkları	X	X	X
3. Travma			
Abdominal Travma			
Diyafragma	X	X	
İçi boş organ	X	X	
Penetran	X	X	
Retroperitoneal	X	X	
Solid organ	X	X	
Vasküler	X	X	
Göğüs Travması			
Aortik disseksiyon/disruption	X		
Kontüzyon			
Kardiyak	X	X	X
Pulmoner	X	X	
Fraktür			
Klavikula		X	X
Kosta/yelken göğüs	X	X	X
Sternum		X	X
Hemotoraks	X	X	
Penetran göğüs travması	X	X	
Perikardiyal tamponad	X		

Pnömotoraks		X	
Basit		X	
Tansiyon	X		
Cilt yaralanmaları			
Avulsiyon		X	X
Isırma yaraları		X	X
Yanıklar			
Elektrik	X	X	X
Kimyasal	X	X	X
Termal	X	X	X
Laserasyonlar		X	X
Batma yaraları		X	X
Yüz kırıkları			
Dental			X
Le Fort	X	X	X
Mandibular		X	X
Orbital		X	X
Genitoüriner travma			
Mesane		X	
Dış genital		X	
Renal		X	X
Üreteral		X	
Kafa Travması			
Intrakraniyal yaralanma	X	X	
Saçlı deri/Avulsiyon		X	X
Kafatası kırıkları		X	X
Omurga Travması			
Dislokasyonlar	X	X	
Kırıklar	X	X	X

Burkulma ve bağ yırtıkları			X
Alt ekstremite travması			
Dislokasyon/subluksasyon		X	
Kırıklar (açık ve kapalı)		X	X
Boyun travması			
Laringotrakeal travma	X	X	
Penetran boyun travması	X	X	
Vasküler yaralanmalar			
Karotid arter	X	X	
Jugular ven	X	X	
Göz travması			
Korneal abrazyon/laserasyon		X	X
Korneal yanıklar			
Asid		X	
Alkali		X	
Ultraviyole		X	X
Gözkapağı kesileri		X	
Yabancı cisim		X	
Hifema		X	
Lakrimal kanal yaralanması		X	
Penetran globe travması		X	
Retina dekolmanı		X	
Travmatik iritis		X	X
Kulak travması			
Hematom		X	X
Perfore timpanik membran			X
Pediyatrik kırıklar			
Epifiz		X	X
Yeşilağaç		X	

Torus			X
Pelvik kırıklar	X	X	
Yumuşak doku ekstremite yaralanmaları			
Amputasyon/replantasyon		X	
Kompartman sendromu		X	
Yüksek basınçlı enjeksiyon		X	
Eklem yaralanmaları		X	X
Diz		X	X
Penetran		X	
Penetran yumuşak doku		X	X
Periartiküler			X
Burkulma			X
Tendon yaralanmaları			
Kesi/transeksiyon		X	
Rüptür		X	
Achilles tendon		X	
Patellar tendon		X	
Spinal kord ve sinir sistemi travması			
Cauda equina sendromu		X	
Sinir kökü yaralanması		X	X
Periferik sinir yaralanması		X	X
Spinal kord yaralanması	X	X	
Radyolojik anormallik olmaksızın spinal kord yaralanması (SCIWORA)		X	
Üst ekstremite travması			
Dislokasyon/subluksasyon		X	
Kırıklar (açık ve kapalı)		X	X
Gebelikte travma			

Abruptio plasenta	X	X	
Perimortem Sezaryen seksiyö	X		
Prematüre eylem		X	
Uterus rüptürü	X		
Multi-sistem Travma	X	X	
Patlama yaralanması	X	X	

KAYNAK

Amarican Board of Emergency Medicine (ABEM), American College of Emergency Physicians (ACEP), Council of Emergency Medicine Residency Directors (CORD), Residency Review Committee for emergency Medicine, The Society for Academic Emergency Medicine (SAEM). 2003 Model of the Clinical Practice of Emergency Medicine. www.saem.org